

Gr

DNI TYGODNIA (DNY V TÝDNU)

Který den je dnes?

Jaki jest dzisiaj dzień? Który dzień tygodnia jest dzisiaj?

Dnes je

pondělí	r. n.
úterý	r. n.
středa	r. ž.
čtvrtek	r. m.
pátek	r. m.
sobota	r. ž.
neděle	r. ž.

Dzisiaj jest   *poniedziałek*
                           wtorek
                           środa
                           czwartek
                           piątek
                           sobota
                           niedziela

Kdy?

v +B.

v(e) + den: **v sobotu**
                           (w sobotę)
 + čas: **v jednu hodinu**
                           (o pierwszej)

v pondělí
v úterý
ve středu
ve čtvrtek
v pátek
v sobotu
v neděli

Kiedy?

w poniedziałek
we wtorek
w środę
w czwartek
w piątek
w sobotę
w niedzielę

Gr

ASPEKT CZASOWNIKA (SLOVESNÝ VID)

Podobnie jak w języku polskim, w języku czeskim mamy trzy podstawowe czasy: teraźniejszy, przyszły i przeszły.

Czeskie czasowniki występują w dwóch postaciach: dokonanej (dk) – oznaczającej czynność zakończoną, jednorazową i niedokonanej (ndk) – oznaczającej czynność niezakończoną, trwającą.

- ▶ Často **kupuju** jízdenky já, ale dneska je **koupí** bratr.
 Często *kupuję* bilety ja, ale *dzisiaj kupi* je brat.
 (czynność niedokonana)   (czynność dokonana)

Aspekt — **niedokonany (ndk)**
                   dokonany (dk)

Vid — imperfektivní, nedokonavý (impf.)
                   perfektivní, dokonavý (pf.)

Większość czeskich czasowników, podobnie jak w języku polskim, ma dwie formy: niedokonaną i dokonaną.

psát (ndk) – **napsat** (dk) (*pisać – napisać*), **platit** (ndk) – **zaplatit** (dk) (*płacić – zapłacić*), **dívat se** (ndk) – **podívat se** (dk) (*patrzeć – popatrzeć*), **kupovat** (ndk) – **koupit** (dk) (*kupować – kupić*)

Aspekt niedokonany czasownika wyraża czynność niezakończoną, trwającą lub powtarzającą się – czasownik może być **w czasie teraźniejszym, przeszłym lub przyszłym**.

Aspekt dokonany czasownika wyraża czynność zakończoną, kompletną – czasownik może być **w czasie przeszłym lub przyszłym – nigdy w teraźniejszym**.

platit (ndk)   **Platím** pivo.
Płacę za piwo.
(= czas teraźniejszy)

dívat se (ndk):   **dívám se**
patrzeć się   *patrzę się*

kupovat (ndk):   **kupuju**
kupować   *kupuję*

vidět (ndk):   **vidím**
widzieć   *widzę*

vracet se (ndk):   **vracím se**
wracać   *wracam*

zaplatit (dk)   **Zaplatím** pivo.
Zapłacę za piwo.
(= czas przyszły)

podívat se (dk):   **podívám se**
popatrzeć się   *popatrzę się*

koupit (dk):   **koupím**
kupić   *kupię*

uvidět (dk):   **uvidím**
zobaczyć   *zobaczę*

vrátit se (dk):   **vrátím se**
wrócić   *wrócę*

CZASOWNIKI „ÍŠĆ”, „JECHAĆ” – CZAS PRZYSZŁY

	CZAS TERAZNIEJSZY	CZAS PRZYSZŁY			
JÍT <i>ÍŠĆ</i>	jdu <i>idę</i>	PŮJDU <i>pójdę</i>	přijdu <i>przyjdę</i>	odejdu <i>odejdę</i>	PŘIJÍT <i>ODEJÍT</i>
JET <i>JECHAĆ</i>	jedu <i>jadę</i>	POJEDU <i>pojadę</i>	přijedu <i>przyjadę</i>	odjedu <i>odjadę</i>	PŘIJET <i>ODJET</i>

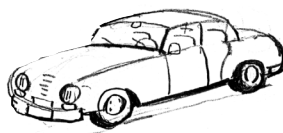
KINO

Prefiksy kierunku: **PŘI-** → ● ruch przybliżający się do jakiegoś punktu

OD(E)- ● → ruch oddalający się od jakiegoś punktu

Půjdeme do kina.
Pójdziemy do kina.

Pojedeme autem.
Pojedziemy autem.

- Kdy pojeděš do Prahy?
- Až v pátek odpoledne.

- Pojedeš v sobotu do Prahy?
- Ne, nepojedu, nemám čas.

- Pojedeš sám?
- Ne, pojedou taky Tomáš.

- Pojedete tam vlakem?
- Ne, autobusem.

- Kdy přijede Jana?
- Zítra ráno v 8 hodin.

- Vráťíte se ještě dneska?
- Ne, až zítra v jednu.

- Kdy se vrátíš?
- Vráťím se asi až v neděli večer.

- Kdy přijdeš? V sobotu, nebo v neděli?
- V sobotu. V neděli už něco mám.

- Kde je program? Podívám se, co je v televizi.
- Je tamhle na stole.

- Půjdeš dneska večer do kina?
- Nepůjdu, bohužel nemám čas.

- Kdo ještě půjde do kina?
- Myslím, že ještě půjde Petr.

- Kdo to zaplatí?
- Já to zaplatím.

- Přijde ještě někdo?
- Asi Pavel.

- Půjdeté taky?
- Ano, půjdu rád.

- V kolik hodin jede vlak?
- V osm večer.

- Koupíš jízdenky?
- Koupím. Za chvíli půjdu na nádraží.

- Ty už jdeš?
- Ještě ne. Odejdu až za chvíli.

nastupuju do auta
nastupovat do + D.
(„na-“: ruch na góre)
(wsiadać do auta)

vystupuju z auta
vystupovat z, ze + D.
(„vy-“: ruch na zewnątrz)
(wysiadać z auta)

Gr

KAM JDEŠ?

(Dokąd idziesz?)

- 1) **NA + B.** r. m. na výlet, na koncert, na piknik
 r. ž. na procházku, na fakultu, na univerzitu, na poštu
 r. n. na nádraží, na náměstí

Tak samo:

Jdu na kávu (na kafe).
 Jdu na pivo.
 Jdu na tenis, na fotbal.

*Idę na kawę.
 Idę na piwo.
 Idę na tenis, na piłkę nożną.*

2) **DO + D.**

Šel jsem **do obchodu**.
 Jela jsem **do Prahy**.

*Poszedłem do sklepu.
 Pojechałam do Pragi.*

DOPEŁNIACZ LICZBY POJEDYNCZEJ RZECZOWNIKÓW
(GENITIV SINGULÁRU SUBSTANTIV)

	r. mnž. – zakończone na spółgł. twardą lub obojętną h c h k g r d t n b f l m p s v z	r. ž. -a r. n. -o	r. mnž. + r. ž. – zakończone na spółgł. miękką ż ś ć ń c j d t Ń niektóre r. mnž. + r. ž. zakończone na -l r. ž. + r. n. – zakończone na -e	
r. mnž.	do obchodu, do vlaku, do hotelu, do autobusu, do parku	-U	do pokoje	-E
r. ž.	do Prahy, do Ostravy, do Evropy, do školy, do třídy, do kavárny, do koupelny, do banky	-Y	do nemocnice, do restaurace, do Francie, do Anglie, do Asie, do Poznaně, do skříně, do postele	
r. n.	do města, do kina, do divadla, do Brna, do Polska, do Německa, do metra, do okna, do centra	-A	do moře	

ODKUD JDEŠ?

Z, ZE + D.

Skąd idziesz? z

z obchodu, z výletu, z hotelu, z pokoje
 ze školy, z fakulty, z pošty, z práce, z restaurace
 z kina, z divadla, z města, z nádraží

D. l. poj. r. mž. – zob. s. 182

ODKUD JSI?

z New Yorku, z Hamburku, z Madridu
 z Prahy, z Varšavy, z Bratislavy
 z Polska, ze Slovenska, z Rakouska, z Ruska

! z Krakova, z Gdańska, z Berlína, z Londýna, z Tábora (zob. s. 182)

- Odkud jste?
- Jsem z Austrálie, ze Sydney. A odkud jste vy?
- Z Rakouska, z Innsbrucku.

- Odkud se vracíš tak pozdě?
- Ještě není tak pozdě. Jdu z kina.

- Kdy pojedíš do Anglie?
- Pojedu asi už v sobotu.

- Co děláš zítra?
- Pojedu na výlet.
- Kam?
- Na Moravu.

- Odkud jsi?
- Z Ostravy. A ty?
- Z Olomouce.

- Proč jdeš na nádraží?
- Jdu koupit místenku do Prahy.

- Odkud jede autobus do Plzně?
- Myslím, že z nástupiště číslo 11.

- Kdy se vrátí Petr z Brna?
- Asi ve středu.

- Půjdeš taky do kina?
- Ne, půjdu na procházku.

- Ahoj! Kam jdeš?
- Na kafe do kavárny Slavia. Půjdeš taky?

- Kdy se vrátíš z práce?
- Až večer.

- Dobrý den. Prosim vás, tenhle autobus jede na náměstí?
- Ne, tohle je číslo 5 a na náměstí jede číslo 6.
- Děkuju.

- Dobrý den. Prosim vás, jdu dobře na nádraží?
- Ano, tamhle vpředu už ho vidíte.

- Kam jdou?

Cv

- 1. Říkejte: kde jste, kam jdete / jedete, odkud se vracíte. (Proszę mówić: gdzie Pan / Pani jest, dokąd Pan / Pani idzie/jedzie, skąd Pan / Pani wraca?)

	Jsem (v, na)	Jdu, jedu (do, na)	Vracím se z
nemocnice kavárna kino koncert nádraží park hotel univerzita obchod Praha pošta Polsko Morava			

Gr

CZASOWNIKI MODALNE (MODÁLNÍ SLOVESA)

CZASOWNIKI MODALNE + BEZOKOLICZNIK

Musím **jít**.
Můžeš **jít**.

*Muszę iść.
Możesz iść.*

Chci už **jít**.
Nesmím **jít**.

*Chcę już iść.
Nie wolno mi iść.*

MUSET

Musím odejít.
Musíš odejít.
Musí odejít.

Musíme odejít.
Musíte odejít.
Musí odejít.
(-eji)

nemusím
nemusíš
nemusí

nemusíme
nemusíte
nemusí (-eji)

MUSIEĆ

muszę   *musimy odejść*
musisz   *musicie odejść*
musi   *muszą odejść*

nie muszę   *nie musimy*
nie musisz   *nie musicie*
nie musi   *nie muszą*